

ELLEN MARIE JAKOBSSON

H
VREDE
L
I
G

ETT EVANGELIUM

HELIG VREDE

ELLEN MARIE JAKOBSSON

H
VREDE
L
I
G

ETT EVANGELIUM

TILL

*Morbror Per som alltid kallade mig "Ellen Mary" och
gudmor Marie som jag fått mitt andra namn från och
som lärt mig vikten av att ifrågasätta det som känns fel.*

INNEHÅLL

	EVANGELIUM.....	9
	VERKLIGHETSFRÅNVÄND	15
	NÅDEN.....	23
	TILLIT	29
	UPPSTÅNDELSEN	37
	GALLER.....	45
	SKUGGSIDOR	53
	HELIG VREDE.....	59
	PERSPEKTIV.....	69
	LJUSETS KRAFT.....	77
	VÄGEN VALDE DIG	85
	SKÖRHET	93
	KVINNLIG ENERGIPUNKT.....	99
	PROFETERA	105
	OLIDLIGT	113
	JUDAS.....	119
	ATT FOGA SIG.....	127
	LILITH	135
	HEL(IG)HET	141
	RENHETEN	151

	LÄNGTAN.....	159
	SAMTYCKE.....	165
	REFORMATION.....	173
	KÄRLEKSFULLT VITNE.....	179
	HÅLLA INNE.....	185
	HEALING.....	191
+	KROPPEN.....	197
†	HERSTORY.....	207
	JUDASEVANGELIET.....	213
	MARIORNA.....	219
V	FEMININ NATTVARD.....	225
—	MOT KORSET.....	231
/	TRANSFORMATION.....	239
	SOFIA.....	247
	BRYTA MED SYSTEMET.....	251
	ÖGONEN.....	259
	JUDAS OCH SOFIA.....	265
	GUDOMLIGT FEMININT.....	271
	KÄNSLORNA.....	279
	VARFÖR?.....	287
	INTEGRERINGEN.....	293
	GUDINNAN I KYRKAN.....	299
	NOTER / KÄLLOR.....	304

EVANGELIUM

*Tänk om den trånga kostymen du bär,
är ett tecken på att kokongen börjar bli redo att spricka.¹*

LOUISE STRÖMBERG

EVANGELIUM

Det senaste året har jag kommit i kontakt med min heliga vrede. Inte bara min ilska, utan den urkraft som kommer ända nerifrån Moder Jord. En kraft jag helt lärt mig av att lyssna till. För att den i allt jag lärt mig genom livet, utan att jag varit medveten om det, benämnts som farlig, besvärlig, obehaglig, ful, häxans. I stället pekas vi mot ljuset, ständigt. Förlåt, lämna plats, låt det rinna av dig, skapa inte konflikt, möt med kärlek!

Det är också under den här tiden jag på djupet förstått vad kärlek verkligen är. Att den inte bara handlar om att ta hand om, att vara snäll mot. Att den också finns i urkraften, i ilskan, i gränssättandet, i avståndstagandet, i att säga ifrån. Att kärlek inte alltid verkar snäll, den är mycket större än så! Kärlekens kraft är omvälvande och en orkan. När vi lär oss att kännas vid den, bli medvetna om den och använda oss av den, kan vi på riktigt förändra världen!

Jag insåg att denna heliga vrede är ett sant Evangelium! Ett sant, glatt budskap. För den frigör livskraften i oss som låsts fast genom årtusenden. Den frigör oss från roller som cementerats och cementerar oss.

Jesus visste det här, han predikade det. Han vände upp och ner på allt det som hindrade livskraften. Han luckrade upp och

uppmanade människor att fortsätta luckra upp. Men den friheten gillades inte av makten. Den världsliga makten behövde ett budskap som gynnade dem. Så de sållade och anpassade och vi godtog det.

Vi lämnades med ett kraftfullt budskap, men också med traditionen och med kulturen, som slipade ner udden. Som skapade en ”fin” kyrka och fördömde det livs levande, blodiga, smutsiga, jordiga livet som pågick utanför.

Jag är präst i Svenska kyrkan och för mig ska kyrkan vara en modellering av himmelriket på jorden. Vi kommer självklart att misslyckas många gånger i våra försök att nå dit, för vi är bara människor. Men vi ska i alla fall försöka, hela tiden! Kyrkan skall vara den plats där vi gör allting med evangeliets anda i bakhuvudet. Där det självklara är att ställa sig frågan ”Är det kärleksfullt?”. Säger jag ”Du är älskad!” till min nästa genom mina ord och handlingar? Min upplevelse är att det inte alltid är så.

Och nu står jag här igen på tröskeln. Trots att jag älskar att vara fängelsepräst har jag sagt upp mig. Jag kom till en punkt där jag insåg att det inte fanns något val. ”Kan du inte vänta tills du hittar något annat?” försökte min mamma. Men jag visste att det inte var möjligt. Att den energi som läckte från mig gjorde det omöjligt. Att för att kunna hitta något nytt, behövde jag sluta läcka energi och i stället börja skapa ny.

För någon annan hade en tryggare väg varit bättre, för mig var den ett fängelse, en kamp jag inte längre ville behöva föra när jag insåg att det aldrig skulle bli bra, att det aldrig skulle räcka att jag älskade halva jobbet. För som fängelsepräst har jag haft en halvtid i fängelset och en halvtid i församlingen, vilket

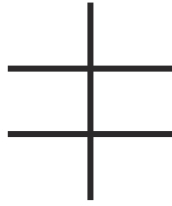

i praktiken inneburit två församlingar. Två uppsättningar arbetsplatser och kollegor, och milsvitt olika miljöer.

Det mest avgörande jag insett under den här tiden är dock att jag inte varit helt sann, att jag är så trött på att hålla tillbaka, att jag inte vill vara en del av något jag inte tror på längre. Så jag vill försöka förstå vad som hänt de här senaste åren i mitt liv och jag vill försöka förstå vad som hänt med den kyrka som började med rebellen Jesus. Jag vill hitta en väg framåt som känns mer sann. Som känns mer livgivande!

Så jag har skrivit den här boken för att jag själv behövt förstå, för att jag behövt få gräva mig lite djupare ner i historien, men också i nutiden. För att jag tror att det finns något värdefullt här som jag inte bara vill vända ryggen åt. Och för att jag tror att det kan vara värdefullt för andra också.

VERKLIGHETS- FRÅNVÄND

Prästyrket är inget för djupt religiösa.²

EMILIA FOGELKLOU

VERKLIGHETSFRÅNVÄND

Jag har aldrig känt mig så mycket som präst som i mötena på fångelserna. Som att jag verkligen får göra min tro, får tjäna. Helt plötsligt är det som att det prästerliga i mig kommer till liv. Men det är inte bara det, det är den kristna människan i mig som får komma till liv också, den som liksom får förkroppsliga och leva kärleksbudskapet.

Jag har känt det så när jag jobbat i församling också. I arbetet med samtalsgrupper, på retreatdagar eller i enskilda själavårdande samtal. Ibland också i gudstjänster, mer sällan i gudstjänster.

Jag har alltid vetat att mitt kall inte har varit till ett traditionellt församlingsprästjobb. Jag har främst velat vara fångelsepräst. Men annars arbetslivspräst, sjukhuspräst eller universitetspräst. En prästtjänst utanför församlingen har alltid varit det som lockat mig.

Jag vill vara där människor är i sina vardagliga liv och jag har tänkt att det är fel på mig som vill vara präst, men inte i det traditionella församlingsarbetet. Som blir uttråkad och frustrerad i arbetet med dop, vigslar och högmässor. Varför det liksom kliar i kroppen på mig och jag vill gå och göra något viktigare i stället.

Trots att det kan vara otroligt fint att få döpa ett barn. Att högmässan verkligen kan kännas och beröra, att jag kan få tårar

i ögonen med vigselparet. Men det hjälper inte, det är annat jag vill lägga min tid på och jag vill inte behöva splittra mig.

För mig är kyrkan ofta så verklighetsfrånvärd. Den är ett eget universum, skilt från vardagen, något man går till. Men så borde det ju inte vara. Jesus var i världen, talade om oss i världen. Och för mig är det jobb jag gör på fängelset, så mycket mer i mitten av församlingen. För där möter jag människor där de lever, verkar och är.

En diakon sa att jag bara får bestämma mig. Vill jag vara i kyrkan eller inte? Vad tillhör jag? Jag tänkte att jag borde sluta vara så besvärlig och acceptera det som är, att man liksom får köpa hela paketet.

Men jag tror det är tvärtom. Jag tror Gud vill ha mina tvivel, att Gud vill ha mina skav, att Jesus verkligen vill ha dem. Att jag inte nöjer mig med mindre än det som känns sant. För det är det skavet i människor, den längtan efter mer, djupare, högre, nytt, som gör kyrkan levande, som gör samhället levande. Som är det syre som är nödvändigt för vår överlevnad.

Jag har undrat vad det är som skaver, i flera år faktiskt. Och jag har inte riktigt förstått vad Gud vill. Inte förstått varför Gud vill att jag ska vara präst när det är så mycket med kyrkan jag har så svårt för, så mycket jag inte kan stå för.

Som när vi samlades i kyrkan för gudstjänst innan jul och prästen i sitt beredelseord gjorde en utläggning om julen och avslutade med en koppling mellan vad tomten säger på julafton

och vad hen menade att vi inleder varje gudstjänst med: ”Finns det några snälla barn?”

Och jag valde att inte läsa med i förlåtelsebönen efter det och jag ville inte ha den prästens förlåtelseord. För jag håller inte med, det är inte vad vi inleder våra gudstjänster med och det är verkligen inte vad vi borde inleda dem med. Syndabekännelsen och förlåtelsen handlar i bästa fall om att den som behöver höra att den är älskad trots alla sina brister får det, och de ska definitivt inte signalera ett ifrågasättande av människors godhet.

Och visst kan det bli fel ibland. Man har en tanke om något fyndigt som inte landar riktigt rätt. Det jag älskar med att arbeta i fångelsemiljön är att någon hade kunnat resa sig upp och gå när de hört det här, eller så hade de ifrågasatt det, velat ha en förklaring och så hade det blivit ett samtal kring det. Men vi sitter där i kyrkbänken och tar det.

Någon sa till mig om det efteråt ”Äsch, jag stänger öronen när hen predikar”. Och jag orkar faktiskt inte med den kyrkan längre och vad den gör med oss. För jag reste mig ju inte heller upp och gick, jag sa inte heller ifrån.

Men så veckan efter fick jag vara med på en gudstjänst med en av avdelningarna på fångelset, som landade rätt. Vår pingstpastor höll en betraktelse utifrån julevangeliet och pratade om Jesus som brobyggaren. Hur redan det lilla Jesusbarnet skapade möten mellan människor som kanske aldrig hade träffats annars.

Till det lilla barnet kom herdarna som tillbringade sin tid med att ta hand om sina får ute i markerna, men dit kom också stjärntydarna med sina dyrbara gåvor, de som levde i ett helt annat sammanhang. Hos Jesusbarnet fick de mötas. Evangelium.

Eller som i ett fängelse där jag arbetade där vi hade en invigning av de nyrenoverade multireligiösa bönerummen. Till invigningen skulle anstaltschefen och en biskop från Svenska kyrkan, företrädare för olika religiösa samfund och intagna komma. Men inom kriminalvården var man rädd att det skulle vara farligt med för många intagna där tillsammans med kriminalvårdens ledning. Deras förslag var att vi kunde välja ut representanter från de olika avdelningarna som kunde närvara, men jag sa tvärt Nej. ”Det här rummet är för kvinnorna som sitter inne, de är de enda självklara deltagarna, utan dem blir det inget.”

Och jag sa att det inte skulle bli ett problem och det blev det inte heller. På stolarna i rader framför altaret satt vi blandade: kriminalvårdare, religiösa tjänare och intagna. Min poäng var att i det rummet var vi alla människor, vi var inte våra roller. Och sedan åt vi bullar tillsammans.

Philip Berrigan är en katolsk präst som för sitt motstånd mot kriget i Vietnam fick sitta i fängelse i USA i många år. I sin bok *Fängelsedagbok av en revolutionär präst*, skriver han:

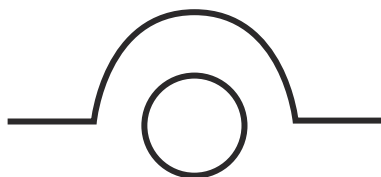
*Revolution kan under vissa förhållanden vara icke-kristen,
men en människa kan inte vara kristen
utan att vara revolutionär.³*

Och jag vill inte vara en del av en kyrka som främst är en kulturbärare (om nu inte kulturen är radikal kärlek). Jag vill vara en del av en kyrka som leder revolutionen! Som verkligen gör rätt för sitt namn som kristen kyrka. Skapad för att människan

Jesus, revolutionären, inspirerade till ett radikalt sätt att se på medmänniskan och våra påhittade hierarkier. Skapad för att Kristus, den uppståndne, visar på den ständigt pågående rörelsen i död och uppståndelse.

En kyrka som hela tiden riktar blicken tillbaka till människan, till skapelsen, till evangeliet, till nåden och kärlekens kraft och en kyrka som ser till tillsammansskapandet! Hur vi som kristna människor inte är konsumenter av kyrkans verksamheter utan är kyrkan själv! Hur vi som medlemmar i ett samhälle inte heller bara är konsumenter av dess verksamheter utan medskapare! Hur Gud lever i oss och verkar genom oss och att vår uppgift är att låta fler människor få vara med och låta Anden röra sig.

NÅDEN

*Människorna som känner Gud väl –
mystiker, eremiter, bedjande människor,
de som riskerar allt för att hitta Gud –
möter alltid en älskare, inte en diktator.⁴*

RICHARD ROHR

NÅDEN

Jag fattar att det är något som pågår.
Ett slags inre kamp.
Jag tänker ibland att det nog handlar om egot.
Annars förstår jag inte.

Identifiering, tror jag det handlar om.
Var mitt ego binder upp mig.
Offret.
Den duktiga.
Den omtyckta.

Jag tror jag jobbat med det här förut, det känns bekant.
Men jag vet inte.
Jag vet ingenting känns det som.
Bara ett $\forall; r_r^t \bar{a}^r r \quad e_v f_{0r} \times i \times r^i \eta \delta \delta$

Och något som pockar på uppmärksamhet.
Något som känns mer och mer ohållbart.

Och ja, visst är det egot.
Jag paraderas mina dåliga sidor.
Och det är på gott.
För det handlar om att se allt.

Allt som är jag.
För de är också jag!

Och man kan gömma sig och man kan ignorera.
Men sedan.
Sedan kan man också inse att helt sann och närvarande
kan man inte vara utan att se.

Och bejaka!
Ja, det är också jag!

Och så stå kvar.
När skammens vågor kommer.
När ångesten kommer.
När den djupa rädslan kommer.
”Nej, jag dog inte.”

Och jag kan försöka låtsas allt jag vill.
Och jag kan jobba på allt jag orkar.
Men vissa saker kan varken jobbas bort eller ignoreras.

Och en dag slår det mig.
Nåden.
Den där nåden.
Vart tog den vägen?

När jag försöker prestera mig ur ångesten.
Och samtidigt predikar död och uppståndelse
för männen på fängelset.

Predikar överlåtelse.
Att släppa taget.
Överlämna sig till Gud.

Så jag lutar mig tillbaka.
Säger, "Okej".

"Nu faller jag i din famn!"

Och tillåter mig att säga "Jag vet inte".
På frågan om vart jag är på väg.
Vad jag ska göra.
Hur jag ska lösa det.
Jag släpper taget.
"DU vet bättre."
"Led mig!"

Jag är prästvigd i Svenska kyrkan, men har under mina år inom den haft ett skav jag inte längre kan ignorera. Jag undrar vad som hänt med den kyrka som en gång växte fram, inspirerad av den radikala Jesus och jag tycker det är dags att vi återuppväcker den glöd han hade och den kraft som finns i de budskap han talade om och visade på.

Jag vill att vi skalar av de lager av anpassningar som gjorts över de drygt 2000 år då kristendomen ofta lerat sig med makten i samhället. Det är hög tid att vi åter igen skapar plats för det gudomligt feminina, som förmodligen haft en mycket mer framträdande roll, även i Jesus omgivning.

Men det är inte bara i kyrkan det skaver. Jag ser mig om i vårt samhälle och i vår värld och ser ett enormt behov av mer medmänsklighet, solidaritet och en fördjupad relation till Moder Jord, våra kroppar och själar. Och jag fylls av en helig vrede som vill förändring! En helig vrede som inte längre kan hållas tillbaka. En kreativ kraft som vill liv och som vill ropa *stopp, nej, sluta!* i mötet med förtryck, utanförskap och förminskande strukturer.

Det är en vrede vi fått lära oss att varken lyssna till eller agera på, men som världen och mänskligheten desperat behöver. Så med denna bok vill jag säga; det är dags nu, för världen behöver också din heliga vrede!

Lassbo Förlag
FÖR BERÄTTELSEN I DIG

9 789198 788921 >